

บทที่ ๒

ทิศทางและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

๑. ปรัชญา

“ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ”

๒. วิสัยทัศน์

“ ประชาชนอำเภอพิบูลย์รักษ์ได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพ ได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดสังคมฐานความรู้ การมีอาชีพ และการมีความสามารถเชิงการแข่งขันในประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน ”

๓. อัตลักษณ์

“ การศึกษาดี มีอาชีพ ”

๔. พันธกิจ

๑. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา สมรรถนะในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา พัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตและสังคม และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อผนึกกำลังในการพัฒนาคุณภาพของประชากร

๓. พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน โดยพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของคนในชุมชน ส่งเสริมบทบาทของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ

๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. จัดระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. เป้าประสงค์และตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>๑. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน เพื่อยกระดับการศึกษา สมรรถนะในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา พัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต และสังคม และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ระชาคมอาเซียน ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม</p>	<p>ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้/ ได้รับบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ</p> <p>- ร้อยละจำนวนประชาชนผู้เข้าเข้ารับบริการที่เรียนในระดับชั้นพื้นฐานการศึกษานอกระบบ</p>
<p>๒. ประชาชนผู้เข้ารับบริการมีระดับการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น และมีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว อย่างยั่งยืน บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>- ร้อยละจำนวนประชาชนที่ได้รับบริการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์</p>
<p>๓. ชุมชนมีฐานอาชีพที่กว้างและหลากหลาย สามารถพัฒนาไปสู่ระดับวิสาหกิจชุมชนที่มีความสามารถเชิงการแข่งขัน มีความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความเข้มแข็งของชุมชน (OTOP Mini MBA)</p>	<p>ร้อยละของชุมชนเป้าหมายที่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับการอบรมหลักสูตร OTO Mini MBA ตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อการมีงานทำแล้ว สามารถจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ระดับตำบล/หมู่บ้านได้</p>
<p>๔. ประชาชนผู้เข้ารับบริการการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ตามแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ร้อยละของชุมชนที่มีการจัดการความรู้และกระบวนการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย</p>
<p>๕. ประชาชนมีความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษากลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิภาคและความเป็นประชาคมอาเซียน</p>	<p>ร้อยละของผู้เรียนและผู้รับบริการได้รับการศึกษาอบรมในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษากลุ่มประเทศอาเซียน และอาเซียนศึกษา</p>
<p>๖. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อนำไปสู่ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>	<p>ร้อยละของผู้เรียนและผู้รับบริการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อนำไปสู่ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>
<p>๗. องค์กรภาคส่วนต่างๆมีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกระดับ</p>	<p>ร้อยละขององค์กรภาคส่วนต่างๆมีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทุก</p>

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	ระดับ
๘. แหล่งเรียนรู้มีอยู่อย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มีคุณภาพและสนองตอบความต้องการของประชาชน	ร้อยละของผู้เรียนและผู้รับบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีความพึงพอใจในคุณภาพและปริมาณความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ที่หน่วยงานและสถานศึกษา กศน. จัดบริการ
๙. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพิบูลย์รักษ์ นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีคุณภาพมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละของผู้เรียนและผู้รับบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีความพึงพอใจในคุณภาพและปริมาณความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ที่หน่วยงานและสถานศึกษา กศน. จัดบริการ
๑๐. ชุมชนได้รับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ มีกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนโดยใช้รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมี กศน. ตำบลและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนต่างๆเป็นกลไกส่งเสริมการเรียนรู้	ร้อยละของ กศน.ตำบล และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชุมชน โดยใช้ปัญหาของชุมชนเป็นศูนย์กลาง
๑๑. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพิบูลย์รักษ์มีระบบบริหารจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีประสิทธิภาพ	ร้อยละของงานโครงการ/กิจกรรมที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพิบูลย์รักษ์ สามารถดำเนินงานตามบทบาทภารกิจที่ได้รับผิดชอบได้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด/ตามแผนที่กำหนดไว้

๖. กลยุทธ์ของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๑ ลุยถึงที่

๑. ครู กศน. ทำงานร่วมกับชุมชนในลักษณะร่วมอยู่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาและร่วมพัฒนา
๒. ครู กศน. ร่วมสำรวจข้อมูลชุมชนทุกด้านทั้งด้านกว้างและลึกครอบคลุมทุกตำบล โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนวัยแรงงานจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบทั้งเป็นเอกสาร และบันทึกลงคอมพิวเตอร์
๓. ครู กศน. ประชุมสัมมนา เวทีชาวบ้าน ร่วมกับชุมชนเพื่อรับทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง
๔. ครู กศน. ต้องร่วมจัดทำแผนชุมชน วิจัยชุมชนและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจน
๕. ครู กศน. สามารถนำข้อมูลชุมชนที่ได้มาวิเคราะห์นำเสนอได้อย่างถูกต้องเป็นระบบ สังคมยอมรับ

กลยุทธ์ที่ ๒ ตอบโจทย์ในใจของผู้เรียน

๑. ครู กศน. ต้องศึกษาข้อมูลชุมชน อย่างลึกซึ้ง สามารถจัดทำหลักสูตร กศน. ที่สอดคล้องกับวิถี ชีวิต และความต้องการของชุมชน
๒. ครู กศน. ต้องจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ร่วมกับผู้รู้ ภูมิปัญญาและเครือข่ายในชุมชน
๓. ครู กศน. ต้องปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผลให้หลากหลายรูปแบบหลาย ทางเลือกเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
๔. ครู กศน. ต้องนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยประยุกต์ใช้ในชุมชน สื่อโสตทัศนศึกษาคอมพิวเตอร์
๕. ครู กศน. จัดเทียบโอนการศึกษาให้กับประชาชนวัยแรงงานและกลุ่มเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ ๓ ขยาย กศน. ตำบลและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

๑. ครู กศน. จะต้องจัดศูนย์การเรียนชุมชนให้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ เป็นที่ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ทุกรูปแบบของชุมชน
๒. ครู กศน. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนหลากหลายรูปแบบ เช่น ภูมิปัญญา โรงเรียน วัดกลุ่มอาชีพ แหล่งท่องเที่ยว ป่าไม้ ธรรมชาติ ฯลฯ
๓. ครู กศน. จัดให้มีการทัศนศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพิ่มเติมความรู้ให้กับชุมชน ตลอดเวลา
๔. ครู กศน. จัดทำทำเนียบแหล่งเรียนรู้ครอบคลุมทุกพื้นที่
๕. ครู กศน. ขยายแหล่งเรียนรู้โดยการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ ๔ ผนึกกำลังภาคีเครือข่าย

๑. ครู กศน. ต้องสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายพันธมิตรทุกองค์กร เช่น อบต. ผู้นำชุมชน ผู้นำ องค์กร ครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. ครู กศน. ต้องมีทำเนียบของเครือข่ายเป็นข้อมูลอย่างละเอียด
๓. ในการจัดกิจกรรม กศน. ทุกรูปแบบครู กศน. ต้องประสานเครือข่ายร่วมกิจกรรม
๔. ครู กศน. จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือ (MOU) การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง กศน. กับเครือข่าย เช่น กับ อบต. โรงเรียน
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ ๕ บริการเยี่ยมคุณภาพ

๑. ครู กศน. จัดทำประกันคุณภาพงานการศึกษานอกโรงเรียน
๒. ครู กศน. จัดทำแผนการจัดกิจกรรม กศน. ในพื้นที่สามารถตรวจสอบได้
๓. ครู กศน. จัดทำแผนนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานทุกกิจกรรม
๔. การจัดกิจกรรม กศน. จะต้องมีการวัดผล ประเมินผลและรายงานผลทุกกิจกรรม
๕. ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม กศน. ร่วมกับเครือข่าย

นโยบายและจุดเน้น การดำเนินงาน สำนักงาน กศน.

นโยบายเร่งด่วน

๑. ยกระดับการศึกษาประชาชนให้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภายใน ๘ เดือน อย่างมีคุณภาพ

๑.๑ เร่งพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน อย่างกว้างขวาง
๑.๒ เร่งพัฒนากระบวนการและวิธีการเทียบระดับการศึกษา ประสบการณ์ทางอาชีพ และสื่อประกอบการเรียนรู้

๑.๓ เร่งจัดทำคู่มือการดำเนินงานการเทียบระดับการศึกษา มาตรฐานการประเมิน วิธีการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน

๑.๔ เร่งจัดทำกฎหมายว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาและการแบ่งระดับการศึกษา รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการยกย่องระดับการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน

๑.๕ ให้ กศน.อำเภอ/เขต เร่งดำเนินการจัดบริการประเมินเทียบระดับการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน

๑.๖ ให้สำนักงาน กศน.จังหวัด / กทม. เร่งรัดการดำเนินการจัดบริการประเมินเทียบระดับการศึกษาและประสบการณ์ เพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน ของกศน.อำเภอ/เขต ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เร่งดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพหลักสูตร OTOP Mini MBA กลุ่มชุมชน

๒.๑ เร่งดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA (การบริหารจัดการธุรกิจสินค้า OTOP ธุรกิจ OTOP ส่งออก การตลาดและช่องทางการจำหน่าย และภาษาอังกฤษธุรกิจ) เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการธุรกิจอย่างเป็นระบบสำหรับกลุ่มเป้าหมายอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เปิดโลก กศน. สู่ กศน.อินเตอร์ เพื่อประชาคมอาเซียน

๓.๑ เร่งจัดทำหลักสูตร สื่อ แบบเรียน และเครื่องมือการวัดผลประเมินผลการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคภาษาอังกฤษ

๓.๒ พัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้สามารถจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ จัดให้มีห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคภาษาอังกฤษ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ ห้องเรียน

๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายร่วมพัฒนาและจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคภาษาอังกฤษ

๓.๕ พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน

๔. เสริมสร้างอัจฉริยะและพัฒนานิสัยรักการอ่านของประชาชน

๔.๑ ให้กศน.อำเภอ/เขต เร่งรัดให้ กศน.ตำบล/แขวงดำเนินการสำรวจความต้องการหนังสือของกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งตอบสนองความต้องการและความสนใจให้ครอบคลุมและทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มในพื้นที่

๔.๒ กศน.อำเภอ/เขต เร่งจัดตั้งบ้านหนังสือในทุกหมู่บ้าน และจัดหาหนังสือสำหรับบ้านหนังสือตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละพื้นที่

๔.๓ กศน.ตำบล/แขวง ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างอัจฉริยะของเด็กและเยาวชน และเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการส่งเสริมการอ่านให้เข้าถึงทุกครอบครัวในพื้นที่รับผิดชอบ

๕. เร่งรัดจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติจากธรรมชาติ

๕.๑ ให้หน่วยงานและสถานศึกษาร่วมกับภาคส่วนต่างๆ และชุมชนในพื้นที่ร่วมดำเนินการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติจากธรรมชาติเชิงบูรณาการ

๕.๒ ให้หน่วยงานและสถานศึกษาประสานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เตรียมประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ หรือ ผลกระทบจากพื้นที่อื่นๆ

๖. เร่งพัฒนาระบบกลไกการกำกับ ติดตาม และนิเทศเพื่อการพัฒนางานการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๑ ให้หน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เร่งพัฒนาระบบกลไกการกำกับ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานนโยบายสู่การปฏิบัติ ให้สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายในแต่ละเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ ให้มีการเชื่อมโยงระบบการนิเทศในทุกระดับ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร ตั้งแต่ส่วนกลาง ภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด อำเภอ/เขต และตำบล/แขวงเพื่อความเป็นเอกภาพในการใช้ข้อมูลและการพัฒนางานการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

นโยบายต่อเนื่อง

๑. นโยบายด้านการศึกษาจากระบบ

๑.๑ จัดการศึกษาจากระบบตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาจากระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนสามารถนำสาระการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวม และสร้างเสริมสมรรถนะการประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ได้อย่างมั่นคง

๒) ดำเนินการให้ผู้เรียนการศึกษาจากระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการสนับสนุนค่าจัดซื้อตำราเรียน ค่าจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าเล่าเรียนอย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่มโอกาสในการรับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๓) จัดหาตำราเรียนการศึกษาจากระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพตามที่สำนักงาน กศน. ให้การรับรองคุณภาพให้ทันต่อความต้องการของผู้เรียน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบหมุนเวียนตำราเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการใช้บริการตำราเรียนอย่างเท่าเทียมกัน

๔) ขยายการจัดการศึกษาจากระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพให้กับประชากรวัยแรงงานที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่อยู่ในระบบโรงเรียน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ

๕) ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดให้ กศน.อำเภอทุกแห่งดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งผลการเรียนอย่างเป็นระบบได้มาตรฐาน สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง

๖) พัฒนาระบบฐานข้อมูลรวมของนักศึกษา กศน.ให้มีความครบถ้วน ถูกต้องทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ สามารถสืบค้นและสอบถามได้ทันความต้องการเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๗) จัดให้มีวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะเกี่ยวกับสาระและวิธีการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) พัฒนาระบบการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาที่มีความโปร่งใสยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตามที่กำหนด และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ การส่งเสริมการรู้หนังสือ

๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือทั้งในระดับพื้นที่และส่วนกลางให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเป็นระบบเดียวกัน

๒) พัฒนาหลักสูตร สื่อ แบบเรียน เครื่องมือวัดผล และเครื่องมือการดำเนินงานการส่งเสริมการรู้หนังสือที่สอดคล้องกับสภาพของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

๓) พัฒนาครู กศน.และภาคีเครือข่ายที่ร่วมจัด ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้ไม่รู้หนังสืออย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ การคงสภาพการรู้หนังสือ การพัฒนาทักษะการรู้หนังสือ และการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์พื้นฐานเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชน

๕) พัฒนาระบบการประเมินผลระดับการรู้หนังสือให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล

๑.๓ การศึกษาต่อเนื่อง

๑) มุ่งจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ทั้งในหลักสูตรต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถ เจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพและทักษะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ได้จริง และการพัฒนาสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

๒) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดกิจกรรมการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองครอบครัว และชุมชน

๓) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนตามแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการในรูปแบบของการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ และรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของชุมชนแต่ละพื้นที่ โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกความเป็น

ประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองดี และการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน การบริหารกองทุน การอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำ และการรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน และหลักสูตรเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) พัฒนาระบบคลังหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องให้ได้มาตรฐาน และสะดวกต่อการใช้งานเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

๑.๔ การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

๑) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานของหลักสูตร

๒) พัฒนาครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพโดยส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

๓) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและสภาพของกลุ่มเป้าหมายและท้องถิ่น

๔) ส่งเสริมการพัฒนาสื่อแบบเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่นๆ ประกอบหลักสูตรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐและเอกชน

๕) ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน

๖) มุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายที่ลงทะเบียนเรียนได้เรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพ และความต้องการของตนเอง โดยมีอัตราการคงอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และมีผลสัมฤทธิ์ในสาระความรู้พื้นฐานไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

๗) พัฒนาระบบการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของระบบทุกหลักสูตรโดยเฉพาะหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน โดยการนำข้อทดสอบกลางมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ การประกันคุณภาพการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๑) เร่งรัดให้สถานศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้ได้มาตรฐาน โดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่องโดยใช้การประเมินภายในด้วยตนเอง

๒) เร่งรัดให้สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยต้นสังกัดให้ผ่านการประเมินคุณภาพภายใน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓) เร่งรัดดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา กศน.ที่มีผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่ สมศ.กำหนดโดยปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่ได้เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ให้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสมศ. ผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

๑.๖ การศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ๑) จัดและพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ ที่ตอบสนองปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งอัตลักษณ์และความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่
- ๒) พัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นของประเทศ
- ๓) ส่งเสริมระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา ด้านศาสนศึกษาเข้าสู่การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๔) ให้นำหน่วยงานและสถานศึกษาจัดให้มีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากรและนักศึกษา กศน.ตลอดจนผู้มาใช้บริการอย่างทั่วถึง

๑.๗ การศึกษาทางไกล

- ๑) พัฒนาการจัดการศึกษาทางไกล ทั้งระบบการให้บริการ ระบบการเรียนการสอน ระบบการวัดและประเมินผลการเรียน ทั้งหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่องโดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาทางไกลให้มีคุณภาพ
- ๒) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดและให้บริการการศึกษาทางไกล เพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
- ๓) ขยายกลุ่มเป้าหมายภาคีเครือข่ายผู้ให้บริการ และผู้รับบริการทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มากขึ้น

๒. นโยบายด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๑ การส่งเสริมการอ่าน

- ๑) พัฒนาระดับความสามารถในการอ่านของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้ได้ระดับอ่านคล่อง อ่านเข้าใจความ เขียนคล่อง และอ่านเชิงคิดวิเคราะห์พื้นฐาน โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนการสอน และสื่อที่มีคุณภาพ
- ๒) พัฒนาคอนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ โดยปลูกฝังและสร้างเจตคติให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วม และกำหนดมาตรการจูงใจเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน
- ๓) ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและหลากหลาย รวมทั้งมีความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์ที่สนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย โดยเฉพาะงานมหกรรมรักการอ่านในส่วนภูมิภาค
- ๔) ส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่านโดยจัดให้มีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านในทุกตำบล
- ๕) ส่งเสริมให้มี “บ้านหนังสือ” ในหมู่บ้านเพื่อการดำเนินการส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นกับประชาชนอย่างกว้างขวางในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

๒.๒ ห้องสมุดประชาชน

๑) มุ่งเน้นพัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน เป็นแหล่งค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำและสร้างรายได้อย่างยั่งยืนและการสร้างความพร้อมให้กับประชาชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒) จัดตั้งห้องสมุดประชาชนในอำเภอที่ยังไม่มีห้องสมุดประชาชน เพื่อจัดบริการ ให้กับประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยเน้นการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย

๓) จัดหาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงกับแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ สำหรับให้บริการในห้องสมุดประชาชน

๔) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ของประชาชนเพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการ ปฏิบัติ

๕) จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลาย ออกให้บริการประชาชนในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง สม่าเสมอเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาอาชีพของ ประชาชนและชุมชน

๖) พัฒนาศักยภาพ บุคลากร ที่รับผิดชอบการบริการของห้องสมุดประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถในการให้บริการสนับสนุนการดำเนินงาน

๗) แสวงหาภาคีเครือข่ายเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด ประชาชน

๒.๓ วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

๑) พัฒนาและจัดทำนิตยสาร มหกรรมวิทยาศาสตร์สัญจร และจัดกิจกรรมที่เน้นการ เสริมสร้างทักษะและกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ปลูกจิตสำนึก ทางด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กระตุ้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และสร้างแรงบันดาลใจให้ประชาชนนำ ความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพ และพัฒนา สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

๒) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชนโดยเน้นวิทยาศาสตร์ชุมชนให้ ผู้รับบริการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพ สิ่งแวดล้อมการป้องกันภัยพิบัติจากธรรมชาติและการ ดำรงชีวิตประจำวัน ของประชาชนในพื้นที่

๓) ส่งเสริม สนับสนุน ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศเพื่อ เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์

๔) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ให้มี รูปแบบและเนื้อหา ที่หลากหลาย สามารถปลูกฝังให้ผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจวิธีคิดเชิงเหตุผลที่ดีต่อ วิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อเป็นฐานสู่การ พัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

๖) พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงวิชาการ แหล่งจุด ประกายการพัฒนาอาชีพ และแหล่งท่องเที่ยวประจำท้องถิ่น

๓. นโยบายด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

๓.๑ การพัฒนา กศน.ตำบล/แขวง ให้เป็นศูนย์กลางการสร้างโอกาสและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนในชุมชน

๑) จัดหาครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมกับ กศน.ตำบล/แขวง ให้ครบทุกแห่งเพื่อสนับสนุนการบริหาร การจัดการกิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและชุมชนได้ทันเวลา

๒) จัดหาหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพในรูปแบบและสาระที่หลากหลาย ทันสมัย ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและครอบครัว การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาชุมชน และการสร้างความบันเทิง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและความสุขในชีวิตให้กับประชาชนในชุมชน

๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเชิงรุกที่หลากหลาย ทันสมัยสร้างสรรค์ ต่อเนื่อง และตอบสนองความต้องการของประชาชนและชุมชน โดยจัดให้มีการจัดการศึกษาผ่านทีวีสาธารณะ กาซีพี อาซีพี การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ การป้องกันภัยพิบัติ การศึกษาการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการเสริมสร้างกระบวนการประชาธิปไตย การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความจำเป็นเร่งด่วนต่างๆ ของแต่ละชุมชน

๔) เร่งรัดให้ กศน.ตำบล/แขวง จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และส่งเสริมให้มีกลุ่มส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาเป็นชุมชนรักการอ่าน โดยใช้อาสาสมัครส่งเสริมการอ่านเป็นกลไกในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ ในชุมชน โดยดำเนินงานเป็นที่ร่วมกับครู กศน.ตำบล/แขวง

๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสภาพการรู้หนังสือและความต้องการทางการศึกษาและการเรียนรู้ของประชากรวัยแรงงานและผู้สูงอายุ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ครอบคลุมถูกต้อง ทันสมัยและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้นได้ทันความต้องการ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

๖) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย กศน.ตำบล/แขวง เพื่อการประสานเชื่อมโยงส่งต่อผู้เรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการให้บริการทางการศึกษาที่สนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

๗) พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล กศน.ตำบล/แขวง อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กศน.ตำบล/แขวง และจัดให้มีการรายงานต่อสาธารณะ รวมทั้งนำผลมาพัฒนาการดำเนินงาน กศน.ตำบล/แขวง อย่างต่อเนื่อง

๘) กำกับและติดตามให้ กศน.ตำบล/แขวง ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน กศน.ตำบล/แขวง

๓.๒ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

๑) เร่งรัดให้มีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ ๒ แห่ง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บ แสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร

๒) พัฒนาและจัดทำหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของตลาด และศักยภาพของพื้นที่โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการศึกษาอาชีพแนวใหม่ เป็นการจัดการศึกษาที่สามารถสร้างอาชีพหลักที่มั่นคงให้กับผู้เรียน โดยสามารถสร้างรายได้ได้จริงทั้งในระหว่างเรียนและสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอาชีพ เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน

๓) ประสานการดำเนินงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของหน่วยงานและสถานศึกษาต่างๆ ในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการฝึกและสร้างอาชีพของประชาชนและชุมชนในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระหว่างจังหวัด

๔) จัดให้มีระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ สำหรับเป็นช่องทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอาชีพอย่างต่อเนื่องให้กับผู้เรียน

๕) จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชนความต้องการของตลาด

๓.๓ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกระดับ

๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายทุกระดับ โดยจำแนกตามระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ให้ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงกันได้ทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพ และระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย

๒) พัฒนาบุคลากรภาคีเครือข่ายให้มีศักยภาพในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ

๓) ให้หน่วยงานและสถานศึกษา ประสานการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และภารกิจเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบจุดเน้นการดำเนินงาน และการศึกษาตามอัธยาศัยในการเป็นกลไกสำคัญเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๓.๔ อาสาสมัคร กศน.

๑) ส่งเสริมให้ผู้มีจิตอาสา ตลอดจนผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และข้าราชการบำนาญเข้ามาเป็นอาสาสมัคร กศน. โดยเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน เป็นผู้สื่อสารข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและนำเสนอความต้องการการเรียนรู้ และการพัฒนาชุมชน โดยทำงานเป็นที่ร่วมกับครูในสังกัด สำนักงาน กศน.

๒) ส่งเสริมให้อาสาสมัคร กศน. ได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้เป็นผู้จัด และผู้ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ

๓) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในรูปแบบต่างๆ แก่อาสาสมัคร กศน. เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการจัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓.๕ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชุมชน

๑) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชนโดยใช้ กศน.ตำบล/แขวงที่ดำเนินการอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒) ส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยการจัดทำแผนชุมชนจัดเวทีชาวบ้าน การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม เพื่อนำความรู้ไปแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน

๓) ส่งเสริมให้มีการบูรณาการความรู้ในชุมชนให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรต่างๆ ของ กศน. โดยคำนึงถึงการประกอบอาชีพ และการมีงานทำของผู้เรียนที่แท้จริง เพื่อประโยชน์ในการมีงานทำและการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

๔) ส่งเสริมให้มีการขยายและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ชุมชนเพื่อการสืบสานและการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยให้มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน

๕) พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญองค์ความรู้ด้านต่างๆ เป็นแหล่งการเรียนรู้ และนักจัดการความรู้ที่สำคัญของชุมชน

๔. นโยบายด้านการสนับสนุนโครงการพิเศษ

๔.๑ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑) ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือโครงการอันเกี่ยวเนื่องจากพระราชวงศ์อย่างมีคุณภาพและเกิดผลโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งระดับบุคคลและชุมชน

๒) จัดทำฐานข้อมูลโครงการและกิจกรรมของ กศน. ที่สนองงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผน การติดตามประเมินผลและการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ โครงการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงชายแดนของ ศฝช.

๑) ให้ ศฝช.ทุกแห่ง เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาบุคลากร และการเผยแพร่ความรู้ด้านเกษตร ธรรมชาติ โดยความร่วมมือระหว่าง สำนักงาน กศน. กับ มูลนิธิ MOA ไทยและ MOA International

๒) มุ่งจัดและพัฒนาการศึกษาอาชีพ โดยเน้นเรื่องเกษตรธรรมชาติที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชายแดน ให้แก่ประชาชนตามแนวชายแดน

- ๓) จัดและพัฒนา ศฝช.ให้เป็นศูนย์สาธิตการประกอบอาชีพ ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับประชาชนตามแนวชายแดน
- ๔) จัดระบบเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชื่อมโยงกับ กศน.ตำบล/แขวง ในพื้นที่

๔.๓ การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

- ๑) พัฒนารูปแบบการจัด และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสผู้ไร้สัญชาติ เด็ก และเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เด็กด้อยโอกาส คนเร่ร่อน คนไร้บ้านกลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย คนไทยในต่างประเทศ
- ๒) จัดและส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์
- ๓) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายพิเศษแต่ละกลุ่ม
- ๕) ศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- ๖) พัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครูที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

๕. นโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๕.๑ พัฒนาสถานีวิทยศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยขยายการรับฟังให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

๕.๒ พัฒนาสถานีวิทยโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยรวมสถานีวิทยโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และจุดเน้นการดำเนินงาน สถานี Teacher TV เพื่อเพิ่มช่องทางให้สามารถรับชม ได้ทั้งระบบ C – Band และ Ku –Band พร้อมทั้งจะรองรับการพัฒนาเป็นสถานีวิทยโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะ (Free ETV)

๕.๓ พัฒนารายการวิทยุเพื่อการศึกษา ให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๕.๔ พัฒนารายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๕.๕ เสริมสร้างโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพโดยจัดให้มีการผลิตรายการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำทางสถานีวิทยศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ(ETV) และสถานีวิทยโทรทัศน์สาธารณะ

๕.๖ ผลิตและเผยแพร่สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายทั่วไปและกลุ่มเป้าหมายเพื่อคนพิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนรูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาทางเลือก

๕.๗ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายให้สามารถผลิต เผยแพร่และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๘ พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ได้หลายช่องทางทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่น ๆ เช่น Application บนโทรศัพท์มือถือและTablet, DVD,CD, VCD และ MP3 เป็นต้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ

๕.๙ สำรวจ วิจัย และติดตามประเมินผลด้านสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๖. นโยบายด้านการบริหารจัดการ

๖.๑ การพัฒนาบุคลากร

๑) พัฒนาบุคลากรทุกประเภททุกระดับให้มีสมรรถนะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนและระหว่าง การดำรงตำแหน่งเพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน และบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมืออาชีพ

๒) พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการดำเนินงานให้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเป็นศูนย์กลางในการฝึกและสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับ ประชาชนและชุมชนและพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีอาเซียนและเวทีสากล

๓) พัฒนาหัวหน้า กศน.ตำบล/แขวงให้มีสมรรถนะสูงขึ้นในการบริหารจัดการกศน.ตำบล/ แขวง และการปฏิบัติงานตามบทบาทภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเป็นนักจัดการความรู้และผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๔) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ กศน.ตำบล/แขวง เพื่อการมีส่วนร่วมในการ บริหารการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของ กศน.ตำบล/แขวง อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) พัฒนาอาสาสมัคร กศน.ตำบล/แขวง ให้สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการ จัดการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของ กศน.ตำบล/แขวง ที่มีคุณภาพ

๖) เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากร รวมทั้งภาคีเครือข่ายในทุกระดับเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน โดยจัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร และภาคีเครือข่ายในรูปแบบที่ หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น มหกรรมกีฬา กศน. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ

๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

๘) ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดพัฒนานตนเองเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะโดยเน้น การประเมินวิทยฐานะเชิงประจักษ์

๖.๒ การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล

๑) สร้างกลไกการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานการศึกษา นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เชื่อมโยงกับหน่วยงาน สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายทั้งระบบ

๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสื่ออื่นๆที่เหมาะสม เพื่อการ กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๓ โครงสร้างพื้นฐานและอัตรากำลัง

๑) เร่งผลักดันให้มีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาตลอดชีวิต

๒) จัดทำแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและดำเนินการปรับปรุงสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษา

๓) ระดมทรัพยากรจากชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อม สำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน

๔) แสวงหาภาคีเครือข่ายในท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๕) บริหารอัตรากำลังที่มีอยู่ทั้งในส่วนที่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง ให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

๖.๔ การพัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล

๑) วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการในการใช้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ในหน่วยงานและสถานศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการศึกษาวิจัย เพื่อสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและ ชุมชนพร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถเชิงการแข่งขันของหน่วยงานและสถานศึกษาทั้งในระดับอาเซียนและ ระดับสากล

๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ อย่างเป็นระบบเพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร และจัดบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) สนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ใหม่ ของ กศน.ในการส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อสร้างกระแสให้ประชาชนและทุกภาคส่วนของสังคม เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ กศน.ทั้งในฐานะผู้รับบริการ ผู้จัด ผู้ส่งเสริมและ สนับสนุนการดำเนินงานของ กศน.